

Doniyor kitobi — Oltmish to‘qqizinchi son

Avlodlar Davrining Ochilishi: Adventizmning To‘rt Jirkanchligi

Jeff Pippenger

2024-02-02

Xudo hech qachon o‘zgarmaydi, va shu bois Adventizm o‘zining to‘rtinchi avlodida hukm qilinadi.

“U yonida kotibning siyohdoni bor zig‘ir kiyimdagi odamga nido qildi; va Rabbii unga dedi: Shahar ichidan, Quddusning ichidan o‘tib, uning o‘rtasida qilinayotgan barcha jirkanchliklar uchun oh tortib, faryod qilayotgan kishilarning peshonalariga belgi qo‘y. Va boshqalarga mening eshitishimda shunday dedi: Uning orqasidan shahar ichidan o‘tinglar va uringlar; ko‘zingiz ayamasin, rahm ham qilmanglar: qariyani ham, yigitni ham, qizlarni ham, go‘daklarni ham, ayollarni ham butkul qirib tashlanglar; ammo ustida belgi bo‘lgan biror kishiga yaqinlashmanglar; va Mening muqaddas maskanimdan boshlanglar. Shunda ular uy oldida turgan qariyalardan boshladilar.”

“Iso samoviy ma‘baddagi marhamat kursidan chiqib, qasos kiyimlarini kiyish va Xudo ularga bergan nurga javob bermaganlar ustiga hukmlar orqali O‘z g‘azabini to‘kish arafasidadir. ‘Yomon ish ustidan hukm tez ijro etilmagani uchun, inson o‘g‘illarining yuragi yomonlik qilishga to‘liq moyil bo‘ladi.’ Rabbii ularga nisbatan namoyon etgan sabr-toqati va uzoq chidamliligi tufayli yumshash o‘rniga, Xudodan qo‘rqmaydigan va haqiqatni sevmaydiganlar o‘z yovuz yo‘llarida yuraklarini yanada qattiqlashtiradilar. Ammo Xudoning sabr-toqatining ham chegaralari bor, va ko‘plar bu chegaralardan oshib ketmoqdalar. Ular inoyat chegaralaridan chiqib ketdilar, shuning uchun Xudo aralashib, O‘z sha‘nini oqlashi lozim.”

“Egamoriylar haqida Rabbii shunday degan edi: ‘To‘rtinchi naslda ular yana bu yerga qaytib keladilar; chunki egamoriylarning gunohi hali to‘lib bo‘lgani yo‘q.’ Bu xalq butparastligi va buzuqligi bilan yaqqol ajralib turgan bo‘lsa-da, uning gunoh kosasi hali to‘lmagan edi, va Xudo uni butunlay yo‘q qilish haqida amr bermas edi. Xalq ilohiy qudratning alohida ravishda namoyon etilganini ko‘rishi kerak edi, toki ular uzrsiz qolsinlar. Rahmdil Yaratuvchi ularning gunohiga to‘rtinchi naslgacha sabr qilishga tayyor edi. So‘ngra, agar yaxshilik tomonga hech qanday o‘zgarish ko‘rinmasa, Uning hukmlari ularning ustiga tushishi kerak edi.”

“Cheksiz Zot hali ham benuqson aniqlik bilan barcha xalqlar bilan hisob yuritadi. Uning rahmati taybaga chaqiruvlar bilan taklif etilib turar ekan, bu hisob ochiq qoladi; ammo raqamlar Xudo belgilagan muayyan miqdorga yetganda, Uning g‘azabi xizmati boshlanadi. Hisob yopiladi. Ilohiy sabr-toqat nihoyasiga yetadi. Ular foydasiga endi rahm-shafqat iltijosi bo‘lmaydi.

“Payg‘ambar, asrlar osha nazar tashlar ekan, bu davrni o‘z vahiy ko‘rinishi oldida ko‘rdi. Bu davr xalqlari mislsiz marhamatlarning qabul qiluvchilari bo‘lganlar. Osmonning eng saralari bo‘lgan barakalari ularga berildi, ammo ularga qarshi ortib borayotgan mag‘rurlik, tama, butparastlik, Xudoni mensimaslik va tuban noshukrlik yozib qo‘yilgandir. Ular Xudo bilan

bo‘lgan hisob-kitoblarini tezda yakunlab bormoqdalar.”

“Lekin meni titratadigan narsa shuki, eng buyuk nur va imtiyozlarga ega bo‘lganlar hukm surayotgan qonunsizlik bilan ifloslanganlaridir. Atrofidagi nohaqlar ta’siri ostida ko‘plar, hatto haqiqatga e’tiqod qilishini da’vo qiluvchilarning ham ko‘pi sovuqlashib, yovuzlikning qudratli oqimi bosimi ostida qolgan. Haqiqiy taqvodorlik va muqaddaslikka nisbatan yog‘dirilayotgan umumiy nafrat, Xudo bilan yaqin bog‘lanmaganlarni Uning qonuniga bo‘lgan hurmatini yo‘qotishga olib keladi. Agar ular nurga ergashib, haqiqatga yurakdan itoat etayotgan bo‘lganlarida, mana shunday nafrat qilinib chetga surilayotgan bu muqaddas qonun ularga yanada qadrliroq bo‘lib ko‘rinar edi. Xudoning qonuniga bo‘lgan hurmatsizlik tobora ravshanroq namoyon bo‘lar ekan, unga itoat qiluvchilar bilan dunyo o‘rtasidagi ajratuvchi chiziq yanada aniqroq bo‘lib boradi. Ilohiy amrlarga bo‘lgan muhabbat bir toifa ichida ortib boradi, xuddi shu paytda boshqa toifa ichida ularga bo‘lgan nafrat ham ortib boradi.”

“Inqiroz tez yaqinlashmoqda. Tez sur’atda ko‘payib borayotgan sonlar Xudoning yo‘qlab kelish vaqti deyarli yetib kelganini ko‘rsatmoqda. U jazolashni istamasa-da, baribir jazolaydi, va buni tezlik bilan qiladi. Nurda yurganlar yaqinlashayotgan xatar alomatlarini ko‘radilar; ammo ular halokatni beparvolik va loqayd kutish ichida jim o‘tirib kutmasliklari, o‘zlarini Xudo yo‘qlab keladigan kunda O‘z xalqini panohida saqlaydi, degan ishonch bilan ovutmasliklari kerak. Aslo bunday emas. Ular boshqalarni qutqarish uchun astoydil mehnat qilish o‘z burchlari ekanini anglashlari, yordam uchun kuchli imon bilan Xudoga qarashlari lozim. ‘Solih kishining g‘ayratli, ta’sirli ibodati ko‘p narsaga qodirdir.”

“Xudoparastlikning xamirturushi o‘z qudratini butunlay yo‘qotgani yo‘q. Jamoatning xavfi va tushkunligi eng yuqori darajaga yetgan paytda, nurda turgan kichik guruh yurtida qilinayotgan jirkanch ishlar uchun nolib, faryod chekadi. Ammo, ayniqsa, ularning ibodatlari jamoat nomidan ko‘tariladi, chunki uning a’zolari dunyoning yo‘liga ko‘ra ish tutmoqdalar.

Bu sodiq ozchilikning samimiy ibodatlari behuda ketmaydi. Rabbimiz qasos oluvchi sifatida chiqqanida, U imonni uning pokligida saqlab qolgan va o‘zlarini dunyoning dog‘idan beg‘ubor tutganlarning barchasi uchun himoyachi sifatida ham keladi. Aynan shu paytda Xudo O‘ziga kecha-kunduz faryod qilayotgan, U ularga nisbatan uzoq sabr qilsa-da, O‘zining tanlanganlari uchun qasos olishini va’da qilgan.

“Buyruq shunday: ‘Shahar o‘rtasidan, Quddus o‘rtasidan o‘tgin va uning o‘rtasida qilinayotgan barcha jirkanchliklar uchun oh tortib, faryod qilayotgan odamlarning peshonalariga bir belgi qo‘y.’ Ana shu oh tortib, faryod qilayotganlar hayot so‘zlarini bayon qilib kelgan edilar; ular tanbeh bergan, nasihat qilgan va yolvorib da’vat etgan edilar. Xudoni tahqirlab kelganlarning ba’zilari tavba qildilar va Uning oldida yuraklarini kamtar qildilar. Ammo Egamizning ulug‘vorligi Isroildan ketgan edi; ko‘plar hanuz dinning tashqi shakllarini davom ettirayotgan bo‘lsalar-da, Uning qudrati va huzuri yetishmas edi.” Testimonies, 5-jild, 207–210.

Ushbu parchada Opa Uayt nazarda tutayotgan Xudoning hukmi tasviri — Quddus shahrining ustiga keltirilgan hukmdir; so‘nggi kunlarda esa u Yettinchi kun adventistlari jamoatidir. Hukm Yakshanba qonuni chog‘ida yakun topadi, chunki aynan o‘sha yerda Xudoning muhri va hayvonning tamg‘asi bosiladi. Hizqiyol kitobining sakkizinchi bobi tobora kuchayib boruvchi

to'rtta jirkanchlikni ko'rsatadi. Birinchi oyat, oltinchi yilning oltinchi oyining beshinchi kunini ko'rsatish orqali, bu vahiy sinov muddati yopilishidan sal avval anglanishi lozimligini ta'kidlaydi.

Hizqiyol o'sha tarixiy ishora nuqtasini kiritishga muhtoj emas edi. U shunchaki shunday yozishi mumkin edi: "Va shunday bo'ldiki, men o'z uyimda o'tirganimda, Yahudo oqsoqollari esa oldimda o'tirganlarida, o'sha yerda Rabbiy Xudoning qo'li ustimga tushdi." U "666" dan oldingi kunga bo'lgan ishorani kiritganining o'zi, bashorat talabalar uchun bashoratli bir ishoradir. Hayvonning ismi soni ustidan g'alabaga ega bo'lganlar "666" ni biladiganlar uchun bu ishora, sinov muddati yopilishidan sal oldin muhrsizlanadigan Iso Masihning Vahiysining bir unsuridir. Ular buni biladilar, chunki ular Xudoning xalqidirlar; Butrusga ko'ra, "o'tgan zamonlarda Xudoning xalqi emas edilar."

1 Butrusning ikkinchi bobida endi Xudoning xalqi bo'lganlar "Rabbiyning marhamatli ekanini tatib ko'rganlar." Ular Xudoning kalomini yeyishdan bosh tortganlarga qarama-qarshi ravishda, bashoratli ma'noda Xudoning kalomini "yegan" kishilardir. Barcha payg'ambarlar oxirgi kunlar haqida so'zlaydi, va Yuhanning oltinchi bobida Iso O'z shogirdlariga Uning tanasini yeyishlari va Uning qonini ichishlari kerakligi haqidagi xabarni berdi. O'sha bobda Uning tanasini yeyishdan va Uning qonini ichishdan bosh tortgan shogirdlar buni oltmish oltinchi oyatda qildilar.

Shundan boshlab Uning ko'p shogirdlari ortga qaytdilar va endi U bilan birga yurmay qo'yidilar. Yuhanno 6:66.

Oxirgi kunlarda Masihning tanasini yeb, qonini ichadigan donolar, Masih Palmoni sifatida G'aroyib Sanovchi ekanini tushunadilar va Uning imzosi namoyon etilganda uni tanib oladilar. Hizqiyol sakkizinchi bobining boshlang'ich oyatidagi "665" soni, ko'rishni istagan har kim uchun, kamida ikkita muhim bashoratli nuqtani ko'rsatib turibdi. Birinchisi shuki, bu xabar Yakshanba qonunidan oldingi bir davrni qamrab oladigan tarzda tushunilishi kerak. Ikkinchisi esa shuki, "666" soni Vahiy kitobidagi atigi ikkita oyatdan birida uchraydi va o'sha oyat "donolar" oxirgi kunlarda tushunishini ko'rsatish orqali tavsiflangan.

Mana hikmat. Aql-idrokka ega bo'lgan kishi mahluqning sonini hisoblab chiqsin, chunki bu insonning sonidir; uning soni olti yuz oltmish oltidir. Vahiy 13:18.

Oxirgi kunlarda, Iso Masihning Vahiysi muhrdan yechilganda, bilimning ortishini tushunadigan "donolar" "666" muhim bashoratli ramz ekanini biladilar, chunki ular bu son ustidan g'alabaga erishgan bo'ladilar. Shuning uchun Hizqiyol sakkizinchi bobda tobora kuchayib boruvchi bir isyonni taqdim etadi; bu isyon ortib boruvchi to'rtta jirkanch ish bilan ifodalanadi. So'nggisi nodonlarning quyoshga sajda qilayotganini ko'rsatadi va shu tariqa oxirgi kunlarda Quddusning (Adventizmning) hukmini belgilaydi. Bu hukm to'rtinchi avlodda sodir bo'ladi. To'rtta jirkanch ish Laodikeyachi Adventizmning to'rt avlodining ramzlaridir.

Birinchi avlod 1863-yilda, Musoning "yetti marta" qasamyodiga qarshi isyon bilan boshlandi. Oradan yigirma besh yil o'tgach, 1888-yildagi isyon namoyon bo'ldi. Oradan o'ttiz bir yil o'tgach, 1919-yildagi isyon yuz berdi; u W. W. Prescottning "The Doctrine of Christ" kitobi orqali ifodalandi. Shundan o'ttiz sakkiz yil o'tgach, 1957-yilda "Questions on Doctrine" kitobi bilan

ifodalangan isyon sodir bo'ldi. Endi biz bu to'rtta yo'l-belgi nega Hizqiyo sakkizinchi bobidagi to'rtta jirkanchlikka muvofiq kelishini ko'rsata boshlaymiz.

1863-yilda Laodikiyalik Adventizm Habakkukning ikkinchi bobidagi: “vahiyni yoz va uni jadvallar ustiga ravshan qilib bit” degan amrning bajo bo'lishi bo'lgan ikki jadvalning o'rniga yangi bir jadvalni joriy etdi. 1863-yilgi jadval bashoratli tasvirdan “yetti vaqt”ni chiqarib tashladi; holbuki, u muqaddas ikki jadvalda 1260, 1290 va 1335 bilan birga mavjud edi. Habakkukda bu amr jadvallar (ko'plikda) shunday tarzda e'lon qilinishini ko'rsatgan ediki, “uni o'qigan yugursin.” 1863-yilgi jadval esa maqsaddan shu qadar chetga chiqqan ediki, unga qo'shimcha ravishda tushuntirish varaqasi ham kerak bo'ldi. Qo'shimcha tushuntirish varaqasisiz 1863-yilgi jadvalga qarab “yugurish” mumkin emas edi.

Egam menga javob berib dedi: Vahiyni yozib qo'y, uni lavhalar ustiga ravshan qilib bit, toki uni o'qigan kishi yugurib borsin. Habakkuk 2:2.

1863-yilgi jadval soxtalashtirma bo'lib, aynan William Miller o'z tushida ko'rganidek, haqiqatni yashirish uchun ishlab chiqilgan edi. Ikkita muqaddas jadval yer hayvonining haqiqiy protestant shoxi sifatidagi mavqeni endigina egallagan xalq bilan Masih tuzgan ahdning ramzi edi. O'sha ikkita jadval 1844-yilda kutilmaganda O'z ma'badiga kelgan Masih bilan Millerchilar o'rtasidagi ahdiy munosabatning ramzini ifodalash edi, va U kelganida, Ahdning Elchisi sifatida keldi. Qadimgi Isroil zamonaviy Isroilni tasvirlaydi, va Masih qadimgi Isroilni Misr qulligidan olib chiqqanida, bu U zamonaviy Isroilni papalik hukmronligining bir ming ikki yuz oltmish yillik qulligidan olib chiqadigan davrning timsoli edi. Opa White bu ikki tarixni o'zaro parallel tarixlar sifatida qayta-qayta tasdiqlaydi.

“Bizning ustimizda o'tgan asrlarning jamlangan nuri porlamogda. Isroilning unutulganligi haqidagi qaydlar bizning ma'rifatlanishimiz uchun saqlab qoling. Bu davrda Xudo har bir millat, urug' va tildan O'ziga bir xalq to'plash uchun O'z qo'lini ishga soldi. Advent harakatida U O'z merosi uchun ishladi, xuddi isroilliklarni Misrdan olib chiqishda ishlaganidek. 1844-yildagi buyuk umidsizlikda Uning xalqining imoni, xuddi Ibroniylarning Qizil dengiz bo'yida sinalganidek, sinovdan o'tdi.” Guvohliklar, 8-jild, 115, 116.

Rabbiy qadimgi Isroil bilan ahd tuzganida, U ahd munosabatini ifodalash uchun ikki lavha berdi. Rabbiy zamonaviy Isroil bilan ahd tuzganida ham, U ahd munosabatini ifodalash uchun ikki lavha berdi. O'n Amrning ikki lavhasi Habakkukning ikki lavhasining timsolidir. U ularga bu ikki lavhani Qizil dengizdan o'tishdan ko'p o'tmay berdi; Sister White esa buni 1844-yildagi buyuk umidsizlik bilan muvofiqlashtiradi. 1844-yildan ko'p o'tmay, bashoratli tarix nuqtai nazaridan, Rabbiy ikkinchi lavhani taqdim etdi. Qadimgi Isroil Xudoning qonunining omonatdollariga aylantirildi, zamonaviy Isroil esa nafaqat Xudoning qonunining, balki o'sha buyuk bashoratli haqiqatlarning ham omonatdollariga aylantirildi.

“Xudo qadimgi Isroilni chaqirganidek, bu kunda O'z jamoatini ham yer yuzida nur bo'lib turishga chaqirgan. U haqiqatning qudratli yoruvchi quroli — birinchi, ikkinchi va uchinchi farishtalarning xabarlarini orqali ularni jamoatlardan ham, dunyodan ham ajratib, O'ziga muqaddas yaqinlikka keltirdi. U ularni O'z qonunining omonatdollariga aylantirdi va bu

zamon uchun bashoratning buyuk haqiqatlarini ularga ishonib topshirdi. Qadimgi Isroilga topshirilgan muqaddas ilohiy kalomlar singari, bular ham dunyoga yetkazilishi lozim bo'lgan muqaddas bir omonatdir." Testimonies, 5-jild, 455.

Birinchi ikki Amr Xudoning butparastlikka bo'lgan nafratini ko'rsatadi, va o'sha birinchi ikki Amrda U hukm uchunchi va to'rtinchi avlodlarga ijro etilishini bildiradi, chunki U O'zini rashkchi Xudo ekanini ayon qiladi.

"Qonun bu vaqtda faqat ibroniylarning manfaatini ko'zlab aytilmagan edi. Xudo ularni O'z qonunining qo'riqchilari va saqlovchilari qilib, sharafladi, ammo bu qonun butun dunyo uchun muqaddas omonat sifatida saqlanishi kerak edi. O'n Amrning ko'rsatmalari butun insoniyatga moslashtirilgandir va ular barchaning ta'limi hamda boshqaruvi uchun berilgandir. Qisqa, qamrovli va hokimiyatli o'n ko'rsatma insonning Xudo oldidagi va o'z yaqinlari oldidagi burchini qamrab oladi; va ularning barchasi muhabbatning ulug' asosiy tamoyiliga tayangandir. 'Egangiz Xudoni butun qalbingiz bilan, butun joningiz bilan, butun quvvatingiz bilan va butun ongingiz bilan seving; yaqin qo'shningizni esa o'zingizni sevganday seving.' Luqo 10:27. Shuningdek, Qonunlar 6:4, 5; Levilar 19:18 ga qarang. O'n Amrda bu tamoyillar batafsil bayon etilgan va insonning holati hamda sharoitlariga tatbiq etilgan."

"Mendan boshqa xudolaring bo'lmasin."

"Yahova — abadiy, O'zi mavjud bo'lgan, yaratilmagan Zot, O'zi hammaning Manbai va Saqlovchisidir — oliy darajadagi hurmat va sajdagagina yagona haqlidir. Inson o'z mehr-muhabbatida yoki xizmatida biror boshqa narsaga birinchi o'rinni berishdan man etilgan. Xudoga bo'lgan sevgimizni kamaytirishga moyil bo'lgan yoki Unga lozim bo'lgan xizmatga xalaqit beradigan har qanday narsani biz aziz tutsak, o'shani o'zimizga xudo qilgan bo'lamiz.

«O'zing uchun na yuqoridagi osmonda bo'lgan narsaning, na pastdagi yerda bo'lgan narsaning, na yer ostidagi suvlarda bo'lgan narsaning biror o'yma tasvirini yoki biror o'xshashini yasama; ularga sajda qilma va ularga xizmat etma.»

«Ikkinchi amr haqiqiy Xudoga tasvirlar yoki o'xshatishlar orqali sajda qilishni man etadi. Ko'plab butparast xalqlar o'z tasvirlari ilohiyotga sajda qilinadigan oddiy shakllar yoki ramzlar, deb da'vo qilganlar, biroq Xudo bunday sajdani gunoh deb e'lon qilgan. Abadiy Zotni moddiy buyumlar bilan tasvirlashga urinish insonning Xudo haqidagi tasavvurini pasaytirar edi. Yahovaning cheksiz kamolotidan yuz o'giran aql Yaratgandan ko'ra maxluqqa ko'proq tortilar edi. Va Xudo haqidagi tasavvurlari qanchalik pasaysa, inson ham shunchalik tubanlashib borar edi.»

“Men, Egang Xudoyingman, rashkchi Xudoman.” Xudoning O'z xalqi bilan bo'lgan yaqin va muqaddas munosabati nikoh timsoli ostida tasvirlangan. Butparastlik ruhiy zino bo'lgani uchun, Xudoning unga qarshi noroziligi o'rinli ravishda rashk deb ataladi.” *Patriarxlar va Payg'ambarlar*, 305, 306.

Xudoning rashki ayniqsa butparastlikka qarshi namoyon bo'ladi, va Hizqiyol kitobining sakkizinchi bobidagi birinchi jirkanchlikning “rashk timsoli” ekani tasodif emas.

Oltinchi yilda, oltinchi oyda, oyning beshinchi kunida, men uyimda o'tirganimda va Yahudo oqsoqollari oldimda o'tirganlarida, o'sha yerda Xudovand Egamning qo'li ustimga tushdi. Shunda men qaradim, va mana, olovga o'xshash bir zotning qiyofasi bor edi: uning belidan pastga tomon olov, belidan yuqoriga tomon esa yoruqlikning ko'rinishi, xuddi qahrabo rangidek edi. U qo'lga o'xshash bir shaklni uzatib, boshimdagi bir tutam sochimdan ushladi; va Ruh meni yer bilan osmon o'rtasiga ko'tardi hamda Xudoning vahiylarida meni Quddusga, shimolga qaragan ichki darvozaning eshigiga olib bordi; u yerda rashk uyg'otuvchi butning o'rni bor edi. Va mana, Isroil Xudosining ulug'vorligi u yerda edi, xuddi vodiya ko'rgan vahiymdagidek. So'ng U menga dedi: "Ey inson o'g'li, endi ko'zlaringni shimol tomonga ko'tar". Men ko'zlarimni shimol tomonga ko'tardim, va mana, qurbongoh darvozasi yonida, kirishda, shimol tomonda o'sha rashk uyg'otuvchi but turardi. Hizqiyol 8:1-5.

Hasad timsoli Hizqiyoga ko'rsatilgan tobora kuchayib boruvchi to'rtta jirkanchlikning birinchisidir. Hasad timsoli Adventizmdagi tobora kuchayib boruvchi isyonning to'rt avlodidan birinchisining boshlanishini ifodalaydi. Birinchi avlod 1863-yilda boshlangan.

Biz bu tadqiqotni keyingi maqolada davom ettiramiz.

"Qadimgi payg'ambarlarning har biri o'z zamonidan ko'ra ko'proq bizning zamonimiz uchun so'zlagan, shu bois ularning bashorati biz uchun amaldadir. 'Endi bu narsalarning hammasi ularga ibrat bo'lsin deb yuz berdi; va ular dunyoning oxiri yetib kelgan bizlarga nasihat uchun yozilgandir.' 1 Korinfliklarga 10:11. 'Ular bu narsalar bilan o'zlariga emas, balki bizlarga xizmat qilganliklari ularga ayon qilingan edi; bu narsalar endi osmondan yuborilgan Muqaddas Ruh orqali sizlarga xushxabar va'z qilganlar tomonidan sizlarga ma'lum qilindi; farishtalar ham ayni shu narsalarga nazar tashlashni orzu qiladilar.' 1 Butrus 1:12...."

"Muqaddas Kitob o'z xazinalarini ushbu so'nggi avlod uchun jamlab, bir joyga bog'lab qo'ygan. Qadimgi Ahd tarixidagi barcha buyuk voqealar va tantanali hodisalar bu so'nggi kunlarda jamoatda takrorlangan va takrorlanmoqda." Selected Messages, book 3, 338, 339.